

TEDENSKESLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto

Ljubljani, dne 1 oktobra 1926

Štev. 44

Strahovite povodnji

Vremenski preroki, posebno dunajski vremenski napovedniki so letos žal mnogo uganili. Prorokovali so lep zaključek poletja in hud pričetek jeseni. Skoraj neverjetno se nam je zdelo pretečeni teden, da bi bilo mogoče, da se spremeni lepo vreme. V nedeljo zjutraj je bilo še jasno, popoldne je deževalo, a izgledalo je prvotno, da bo le kratka nevihta, toda kasneje se je spremenilo vreme v mirni dolgotrajni dež. V noči od nedelje na ponedeljek pa so se združile in zaklele vse sile. Nevihte, kakor jih ne pomajajo najstarejši ljudje, so divjale v omenjeni noči.

Vso svojo jezo je razlilo nebo zopet na Polhograjsko hribovje. Zakaj neki so te grozne nevihte zadnja leta baš v tej okolici, ni mogoče ugotoviti.

Vsi potoki, ki prihajajo iz tega hribovja, so silno narastli in opuščili obe večji dolini, kamo se izlivajo. Mala Gradaščica, ki prihaja od Polhovega Gradca, se je razlila več kilometrov široko preko bregov in ob vsem toku povzročila ogromno škodo. Dolina nad Vičom, Kozarjami, Šmartnem pri Podutiku, proti Sujci in Polhovemu Gradcu je bila spremenjena v jezero. V Kozarjah je voda segala do streh in odplavila posameznim manjšim posestnikom in bajtarjem po več komadov živine, zlasti prešičev, nekaj telet in mnogo kokoši. Voda je odplavila cele njive, uničeno je Kozarško in Šmartinsko polje. Gradaščica in še nekaj drugih neznatnih potočkov se je razlilo po ljubljanskih predmestjih in napravilo ogromno škodo, poleg tega pa zahtevale človeške žrtve.

Tekom ponedeljka pa so prihajala tudi iz severovzhodne strani Polhograjskih hribov iz doline Poljanščice vznemirjajoča poročila. Grozno sliko je nudila Škofja Loka in nje okolica, posebno ob sovodnji Poljanščice in Selščice, ki pa ni posebno narastla. Do desetih dopoldne je bilo naraščanje še normalno, po desetih se je polotil opazovalec naraščajoče vode strah. Od minute do

minute je naraščala voda in okrog poldneva prestopila bregove. Tako hitro se je razlila, da so imeli ljudje, stanujoči v hišah ob Poljanščici, komaj čas rešiti samega sebe. Na rešitev imetja ni bilo

misli. Pretresljiv je bil pogled v veletok, ki je pričel svojo divjost s predmeti, plavajočimi na njegovi površini. Hlode, deske, cela drevesa s koreninami izpuščena, vozove, strehe, brzojavne drogove, poljske pridelke so vlačili kalni valovi. V Škofji Loki sami je odneslo več tisoč m³ hlodov in rezanega lesa. Mnogim režečem je odneslo vse težko prisluzeno imetje in le požrtvovalnosti mnogih Škofjeločanov, ki so se podali sami v smrtno nevarnost, se je zahvaliti, da ni bilo človeških žrtev. Da ni bilo take povodnji, odkar obstoja Škofja Loka, v tej dolini, dokazuje odplava več sto let stare fužine.

Iz zgornjih delov Poljanske doline prihajajo le redka poročila, ker je omenjen del Poljanske doline radi pretrgane brzojavne in telefonske zveze, raztrganih in poplavljenih cest ter podrtilih mostov odrezan.

Posamezniki, ki so prišli, pripovedujejo, da sta silno narastla potoka Hotovljšča in Brbovnica, ki sta odnesla vse, kar se je nahajalo ob njih strugah. Veliko škodo trpe kmetje, ki so imeli v mletvi žito; z mlini vred je vse šlo po vodi, pa tudi nebroj kovačnic z orodjem vred je odneslo.

V okolici Poljan je odneslo, več kozolcev, mnogo napolnjenih z jesenskimi pridelki. Sadni vrtovi v nižjih legah so po večini popolnoma uničeni. Hudo je bilo tudi v Preski. Potoki, prihajajoči izpod Sv. Katarine in Otošca, vrhov že omenjenega hribovja, so silno narastli in povzročili poljedelcem ogromno škodo.

Prešnica, Malenščica in Zakošnica so preplavile vso okolico in ogrožale celo železniški promet na gorenjski progi. V Medvodah je segala voda do železniške postaje in železniški vozovi so stali na tračnicah, ki so bili pol metra pod vodo. Par ur je bil celo

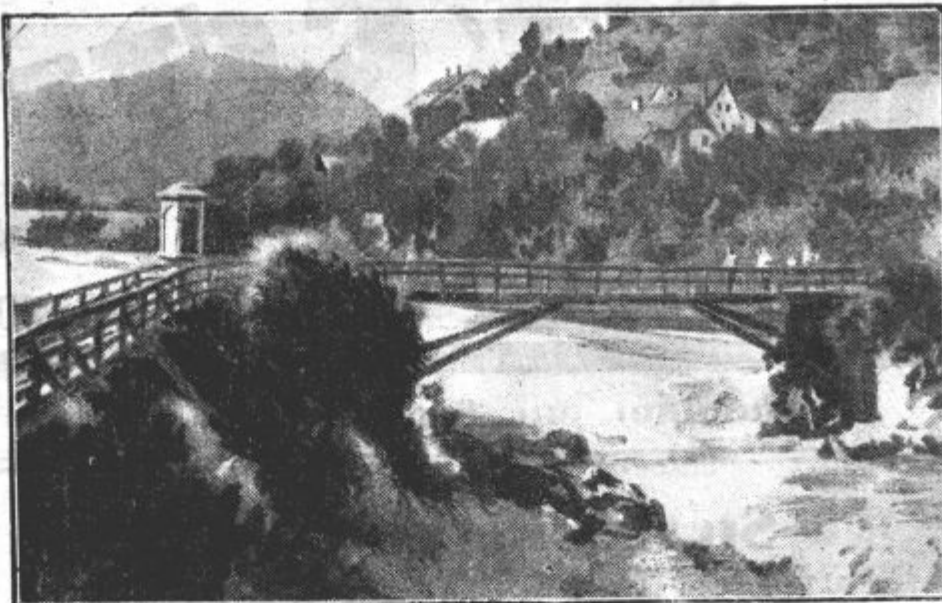
Sovodenj Poljanščice in Selščice v Škofji Loki ob pol 16. uri 27. t. m. V ozadju v megli Škofja Loka, od leve iz Poljanske doline dere Poljanščica proti mlinu na Selščici (zadnja bela hiša na desni). Tik ob mlinu na levo je stala starodavna fužina, ki je kljubovala največjim poplavam Poljanščice in Selščice skoro 350 let.

Poljanščica ob 11. uri dne 28. t. m. tam, kjer je stala Puštalska brv. Po preteku 20 ur je struga polna skoro še do vrha pečin, ki so nosile brv. Posnetek z levega brega. Na desni znamenje ob pričetku nekdanje brvi na mestni strani.

Železniški promet ukinjen, v splošnem pa so vozili vlaki iz previdnosti le prav počasi. Narastla Sora, združena Poljanščica in Selščica, je močno poškodovala veliko papirnico pri Medvodah. Voda je vdrla v spodnji del tovarne in odnesla velike množine papirja in surovin, pripravljenih za izdelavo papirja.

Clovek, ki bi bil zapustil v soboto Ljubljano in nje-no okolico ter se danes po-vrnil, bi z velikim začude-njem gledal, da je kaj take-ga mogoče v tako kratkem času. Pa tudi iz maribor-ske oblasti prihajajo vzne-

mirljiva poročila o nezgo-dah, povzročenih po nevihtih. —

Upamo, da bo država vsaj deloma poskrbela za nesrečneže, da jim vsaj ne-koliko olajša zlo. Treba bo pa tudi takojšnjega popra-vila razdejanih cest in po-tov, kajti za sedaj je vsak promet med prizadetimi vasmí onemogočen.

Pa tudi vsi, ki niso bili prizadeti, katerim je usoda prizanesla, bodo gotovo po-magati ubožcem postaviti jim odrešene domove in opremiti razdejana stano-vanja.

Zgoraj: Puštalska brv v Škofji Loki pred poplavo. Na desni: Glavno poslopje vinjskih hlevov g. Linkeja v Škofji Loki ob sovodnji Poljanščice in Selščice, ka-tero je odnesla voda.

Na levi:

Notar Aleksander Hudovernik iz Ljubljane, katerega je Ciril-Metodova druž-ba izvolila za svojega čast-nega člana za njegovo po-rtivovalno delovanje kot blagajnik.

vo: Pogled na poplavlje-ulo na Studencu v Škofji Loki. Stanovalce so v zadnjem trenutku rešili naški možje, ki so bili sa-v smrtne nevarnosti, da jih odnese voda.

Na desni:

Jan Lego, ki je bil naj-večji prijatelj našega nara-đa in podpornik naših dija-lov. Minuli teden smo ob-rajali že dvajsetletnico nje-gove smrti.

Levo: Najstarejši češki vojni letalec kapetan Jindřich Kostřba, ki se je smrtno po-nesrečil o priliki trčenja s jugoslovenskim letalom.

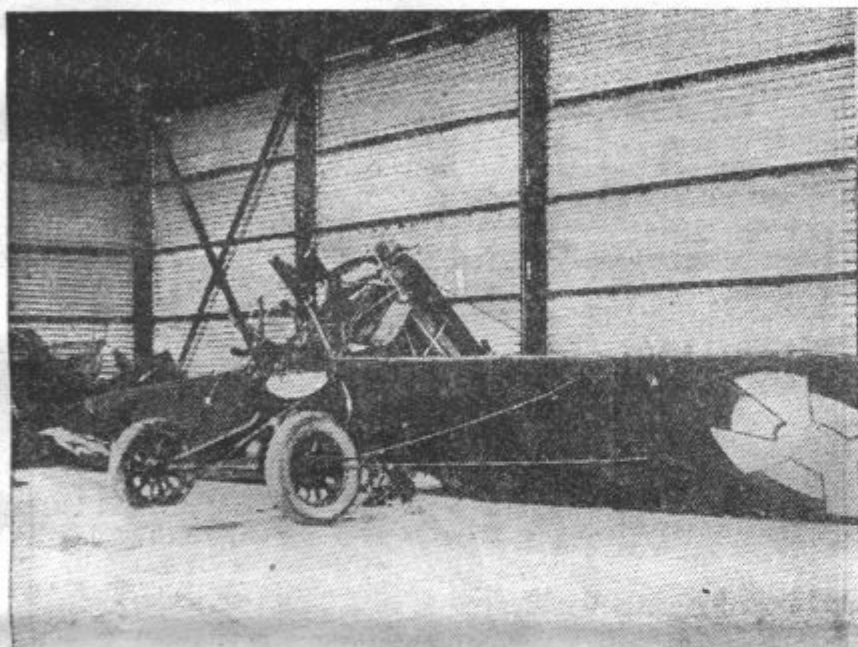
Desno: Pogled na Tržaško cesto na Viču pri Ljubljani, kjer je ob povodnji drla vo-da kot hudournik.

Popolna zmaga napredne liste v obrtniškem odseku Zbornice za trgovino, obrt in industrijo

Ko je bil list že v tisku, so bili razglašeni rezultati volitev v prvih treh obrtniških kategorijah. Na celi črti so zmagali kandidati napredne obrtniške liste. – Propadla sta oba voditelja klerikalnih obrtnikov gg. Ogrin in Ložar. – Izid za IV. obrtniško kategorijo bo znan še le čez nekaj dni.

Že sedaj je gotovo, da ima Zbornica ogromno napredno večino. Klerikalci bodo imeli v njej le pet svojih pristašev.

Razbito jugoslovensko letalo, s katerim se je naš letalski podpolkovnik v Pragi po nesreči zaletel v čehoslovaško letalo. Pri nesreči je izgubil življenje en čehoslovaški in en jugoslovenski letalski oficir. Naši letalci so namreč po zraku potovali na obisk svojih letalskih prijateljev na Čehoslovaškem, Poljskem in v Rumuniji.

Tunney, ki je v Filadelfiji v Ameriki premagal v boksanju dosedanjega svetovnega boksarskega prvaka Dembseya in zaslužil 15 milijonov dinarjev, dobil naslov svetovnega prvaka in postal častni občan New-

Na desni:

Avto velikega županstva je poplavljeni Tržaški cesti na Viču. V avtu, katerega zajeli valovi, se je voz dvorni svetnik Kremenšek. Rešili so ga gasilci, ki so ga na ramah prenesli na varno.

Na levi: Fernando Cortez, ki je za Krištofom Kolumbom prišel v Ameriko in l. 1519 odkril Mehiko.

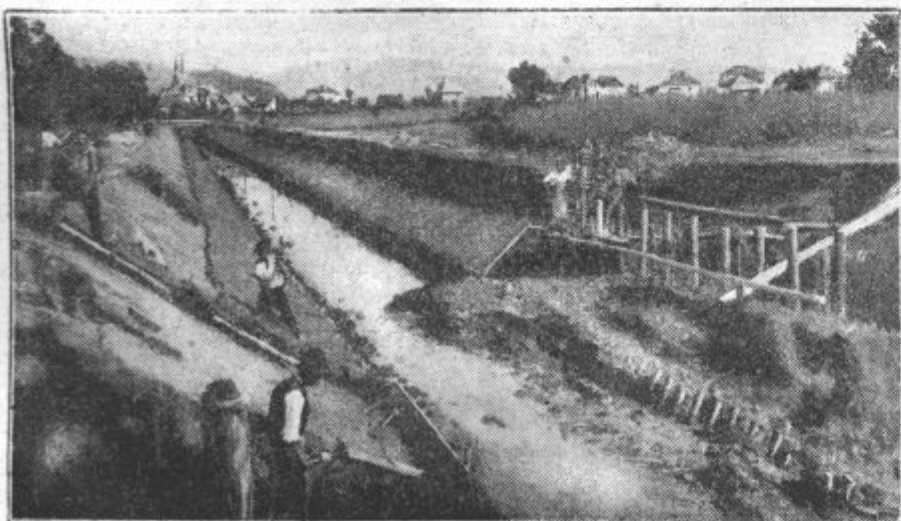

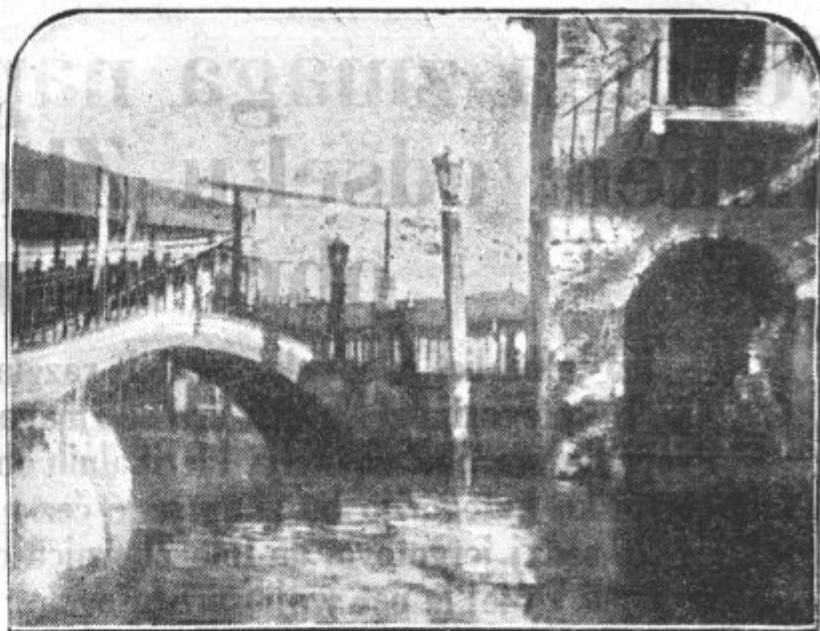
Na levi:

Regulacija Gradaščice pri Ljubljani. Slika kaže novozkopano strugo Gradaščice, ko so se vršila potrebna dela. Nove struge povodeni k sreči ni poškodovala.

Na desni:

Druga žena starega nemškega vojskovodje Ludendorfa, ki je po imenu znan iz svetovne vojne tudi našim ljudem in se je na stara leta zopet poročil. Ona je odlična zdravnica.

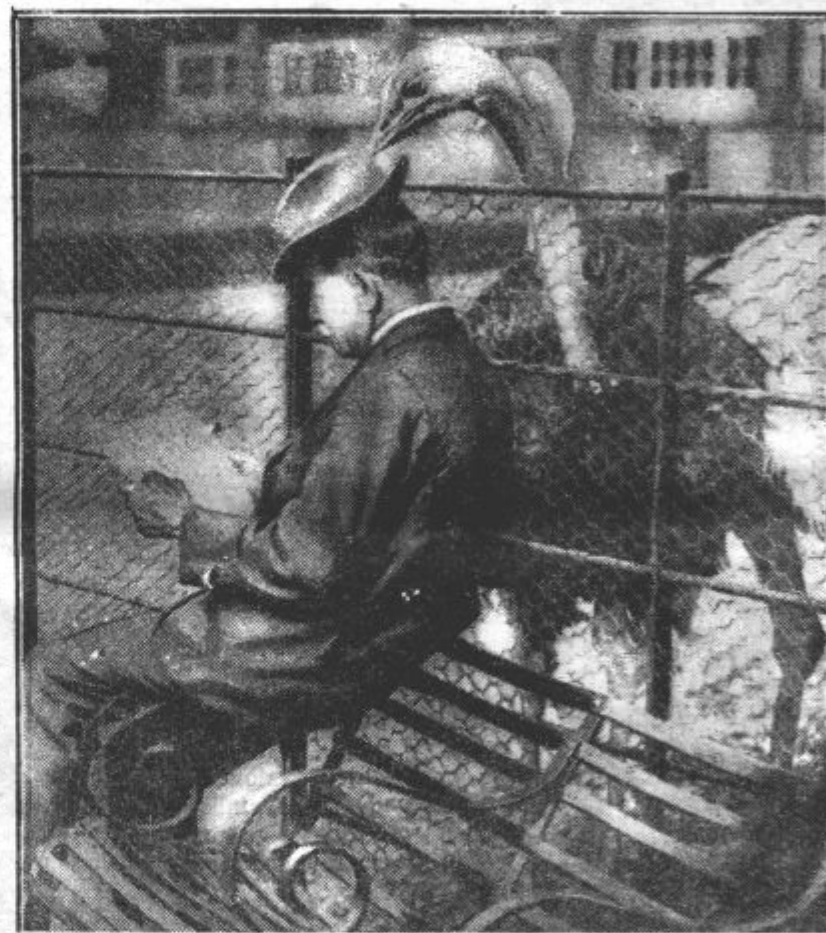
Zgoraj na levi:

Miami, raj ameriških bogatašev, pred strahovitim viharjem, ki je novo mesto popolnoma podrl.

Na desni:

Zgoraj slika iz podrtega mesta Miami na Floridi v Ameriki. Na sliki vidno ulico, ki je posneta po beneških ulicah, pred viharjem.

Na levi slika japonskega cesarja, katerega Japonci imenujejo »mikado«. Pred kratkem je težko zbolel, a upajo, da okrevaja.

Na desni krotek noj, ki zahteva, da se pred njim vsakdo odkrije. Spodaj na levi noj, katerega jaha majhen deček. Na spodnji sliki pa vidimo mlade noje, ki so zelo podobni našim puranom. Ta najvišja ptica je doma v afriških puščavah, a jo sedaj radi dragocenih peres, ki jih rabijo ženske za pahljače in okras na klobukih in obleki, gojé tudi v Evropi. Ptica silno hitro teče, leteti pa radi nerazvitih kril ne more. Kako vidimo na sliki, se nauči celo nositi jezdeca.

